

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Гуманітарний інститут

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор

з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильнов

20 р.

**ПРОГРАМА
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
З ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ
ЛІТЕРАТУРНОЇ ТВОРЧОСТІ**

для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»
напряму підготовки 6.020303 Філологія (українська мова та література)

Затверджено

на засіданні кафедри української літератури

і компаративістики

протокол №9 від «08.03» 2016 р.

Завідувач кафедри

Бражки А. / 18

Київ – 2016

Упорядники:

доктор філологічних наук, професор Бондарева О. Є.,
доктор філологічних наук, професор Єременко О. В.,
доктор філологічних наук, професор Бровко О. О.,
кандидат філологічних наук, доцент Башкирова О.М.,
кандидат педагогічних наук, доцент Луцюк М. В.
кандидат філологічних наук, доцент Борисенко К.Г.,
кандидат філологічних наук, доцент Кудряшова О.В.,
кандидат філологічних наук, доцент Сінченко О.Д.,
старший викладач Блохіна Н.О.

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	
Розділ 1. Загальні вимоги до атестації	4
Розділ 2. Етапи та загальний зміст комплексного кваліфікаційного екзамену	4
Розділ 3. Організація діагностики якості підготовки	10
Розділ 4. Критерії оцінювання якості підготовки	11
Розділ 5. Методичне забезпечення кваліфікаційного іспиту.....	16
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Кваліфікаційний екзамен з теорії і практики літературної творчості є важливим завершальним етапом у підготовці здобувачів вищої освіти. Мета цього іспиту полягає не лише у перевірці знань випускників, їх готовності до практичної діяльності за спеціальністю, але й у стимулюванні їх подальшого саморозвитку й самовдосконалення. Планомірна самостійна робота студентів, особливо під час підготовки до кваліфікаційного екзамену, допомагає систематизувати, глибше осмислити і закріпити знання, отримані в процесі вивчення дисциплін спеціалізації.

Курс «Теорія і практика літературної творчості» посідає важливе місце в підготовці здобувача вищої освіти з української мови та літератури, які обрали спеціалізацію «Літературна творчість»; сприяє розвитку творчих здібностей обдарованих студентів, поглибленню знань з теорії та історії літератури, вдосконаленню критичних та аналітичних навичок студентів, а також навичок творчої комунікації. Курс покликаний формувати теоретичну базу спеціаліста з української мови та літератури, тому метою його вивчення є оволодіння студентами головним термінологічним апаратом, формування уявлень про фундаментальні положення художнього письма як специфічної форми діяльності. Головне завдання курсу полягає в тому, щоб дати загальні уявлення про сутність професії літератора, її місця і ролі в утвердженні засадничого базису для формування демократичного суспільства, громадської думки, а також познайомити студентів з організацією творчого процесу праці літератора. Завданнями курсу є також формування знань про сучасні тенденції розвитку теорії художнього письма; визначення особливостей фаху літератора; засвоєння студентами сучасних систем художнього письма; формування умінь і навичок визначення природи художнього тексту, а також визначення жанру літературних творів.

На кваліфікаційний екзамен виносяться питання, покликані виявити рівень теоретичної підготовки бакалаврів, а також творчі завдання, що дозволяють оцінити рівень володіння навичками роботи над текстом та організації власного творчого процесу.

Програма покликана надати допомогу студентам при підготовці до екзамену: визначити та систематизувати зміст дисципліни, виділити основні питання й акцентувати на них увагу, тим самим забезпечивши систематизацію матеріалу і можливість самоконтролю.

З метою підвищення ефективності програми як навчально-методичного документа до неї також включені списки рекомендованої літератури.

Кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації проводиться в усній формі за білетами, які мають таку структуру:

1. Теоретичне питання з дисципліни.
2. Теоретичне питання з дисципліни.
3. Творче завдання (есе).

Питання екзаменаційних білетів орієнтовані на перевірку системи знань випускника, його творчих навичок, культури мовлення, оригінальності розробки запропонованої теми.

Розділ 1. Загальні вимоги до атестації

3.1. Атестація випускників за напрямом *6.020303 Філологія (українська мова та література)* здійснюється за допомогою засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення цілей освітньо-професійної підготовки.

3.2. Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою бакалавра за напрямом *6.020303 Філологія (українська мова та література)*, з використанням загальнокомплексних методів комплексної діагностики: складання комплексного кваліфікаційного комплексного іспиту зі спеціалізації.

3.3. Інформаційною базою, на підставі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки, є змістовні модулі дисциплін.

3.4. Атестація якості підготовки бакалавра з філології (українська мова та література) щодо встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки вимогам ОКХ здійснюється після виконання студентами навчального плану у повному обсязі Екзаменаційною комісією вищого навчального закладу з цього фаху. Голову ЕК затверджує Вчена рада Університету.

Діагностика якості підготовки бакалаврів здійснюється під час атестації бакалаврів у терміни, що передбачені навчальним планом.

Розділ 2. Етапи та загальний зміст комплексного кваліфікаційного екзамену

4.1. Кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації, що передбачає виконання певних атестаційних кваліфікаційних завдань, є адекватною формою кваліфікаційних випробувань, яка об'єктивно і надійно визначає рівень освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів, оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки студентів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Зміст теоретичних і практичних питань і завдань, що виносяться на екзамен, орієнтується на діагностику рівня опанування бакалавром професійних компетенцій, що визначені у галузевому стандарті «СВО ОКХ Київського університету імені Бориса Грінченка. Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра».

Додаток А

Дисципліни, що виносяться на комплексну атестацію

№ з/п	Шифр навчальної дисципліни за ОПП	Дисципліна, що виносяться на комплексну атестацію
1	ВС(ЛТ).3	Теорія і практика літературної творчості
2	ВС(ЛТ).4	Текстологія
	ВС(ЛТ).5	Мовно-літературна майстерність
3	ВС(ЛТ).6	Теорія і практика редагування
4	ВС(ЛТ).7	Основи художнього перекладу
5		Практика зі спеціалізації

4.2 На основі узагальнених завдань випусковими кафедрами вищого навчального закладу за напрямом підготовки створюються екзаменаційні білети.

Кваліфікаційний екзамен з фахових дисциплін бакалаври складають за розробленими і затвердженими на відповідних кафедрах екзаменаційними білетами, до яких увійшли питання, спрямовані на виявлення у студентів загальнотеоретичних знань, вміння застосовувати інтегровані знання програмового матеріалу при вирішенні практичних завдань, власної думки та особистісного ставлення. Питання екзаменаційних білетів, що охоплювали увесь зміст програми з дисциплін, мають не тільки репродуктивний, а й творчий, проблемно-пошуковий характер.

Кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації*Зразок білета кваліфікаційного екзамену*

1. Теоретичне питання з дисципліни.
2. Теоретичне питання з дисципліни.
3. Творче завдання (есе).

Питання екзаменаційних білетів орієнтовані на перевірку системи знань випускника та його уміння чітко будувати свою відповідь із використанням належної кількості фактів й аргументів, оперуванням відповідним ілюстративним матеріалом для доведення висловленого.

УЗАГАЛЬНЕНИЙ ЗМІСТ КУРСУ

Завдання курсу. Феномен літератури. Зв'язок курсу з іншими дисциплінами (теорія й історія літератури, психологія творчості).

Літературний твір як мистецьке явище. Художній образ як особлива форма буття мистецького твору. Структура художнього образу; чуттєвий образ як його основа. Художній світ як нова, естетична, реальність; поняття *хронотопу*, його місце в осмисленні художнього світу).

Літературознавча категорія автора як явище втіленості постаті самого письменника в літературному творі. “План автора” і “план героя” (за М.Бахтіним). Літературознавчі дефініції “герой”, персонаж“,” “тип”, “прототип”, “антигерой”. Типи “стосунків” між автором і героєм. “Еволюція” постаті автора – від класичної літератури до доби постмодернізму. Читача як гіпотетичний адресат літературного твору. Прочитання твору як співтворчість автора й читача.

Загальні закономірності світового літературного процесу. Зовнішні і внутрішні фактори розвитку літератури. Внутрішні закономірності розвитку літератури (художні взаємовпливи).

Конкретизація літературознавчих дефініцій “течія”, “напря́м”, “художній метод”.

Історичні, культурологічні, психологічні передумови виникнення літературних течій.

Багатозначність поняття стилю в сучасному літературознавстві. Стиль літературного твору та його складники. Шлях великих письменників до власного стилю. Індивідуальний стиль письменника як “одиниця” літературного процесу.

Особливості лірики як літературного роду. Постать автора і ліричного героя в автопсихологічній і рольовій ліриці. Історичні жанри лірики (елегія, епіталама, гімн, ліричний портрет, послання тощо).

Квантитативні й квалітативні системи віршування. Силабічна, силабо-тонічна, тонічна системи віршування (загальна характеристика).

Строфіка як розділ віршознавства. Неканонічні строфічні форми. Канонізовані строфічні форми. Рефренні строфічні форми. Екзотична строфіка.

Фоніка як розділ віршознавства. Фонічний рівень організації поетичного тексту.

Верлібр: ознаки нової системності.

Поезія в прозі: критерії жанрологічної ідентифікації.

Поезія доби постмодернізму: безпосередність почуття й культурологічна гра (на прикладі творчості сучасних поетів).

Поезія у нових комунікативних вимірах; проблема авторської самоцензури й читацької аудиторії у форматі Інтернет-видань.

Родові ознаки епосу. Походження епосу як літературного роду. Специфіка епічних творів на відміну від ліричних і драматичних. Автор і

герой в епічному творі. Мова як засіб моделювання художньої дійсності.

Великі, середні й малі епічні жанри. Жанрові дефініції, розмежування понять (епопея і роман; роман і повість; новела й оповідання). Помежівні художньо-публіцистичні жанри (фейлетон, есе, нарис).

Оповідь, розповідь як спосіб презентації матеріалу; авторська маска, “я-персонаж” як наративні інстанції. Комбіновані типи викладу.

Сюжет і фабула як літературознавчі категорії. Типи сюжетів епічного твору. Принципи побудови сюжету літературного твору. Методика роботи над сюжетом.

Образ-персонаж як літературознавча категорія. Портрет і деталізація як засоби характеристики персонажів. Принципи моделювання образів персонажів: дія, мовлення, сприйняття іншими персонажами.

Особливості драматичного роду літератури у порівнянні з лірикою та епосом. Жанрові різновиди драми.

Межиродові утворення: ліро-епос, ліро-драма, епо-драма. Явище взаємодії родових ознак у них.

Художній образ: його специфіка і структура. Образ і поняття. Понятійний і образний виклад у літературному творі (за І. Качуровським); “іконічна порожнеча” (за Б. Ярхо) та ознаки художності понятійного викладу.

Поняття мотиву художнього твору. Уявлення про мотив як “образ у дії”. Ситуація в художньому творі. Сюжет як послідовність ситуацій. Поняття про сюжет у зіставленні з фабулою.

Дискусійність поняття пафосу в художній літературі. Емоційна тональність як основа настроєвості в ліричних, епічних і драматичних творах; як чинник психологічного впливу на реципієнта. Види комічного та шляхи їх художнього втілення.

Поняття фантастики і фантазії. Типи фантастичного: історичний аспект. Абсурд у світовій літературі.

Розмежування понять композиції й архітекtonіки літературного твору. Різновиди архітекtonічної організації літературних творів. Співвідношення композиції й архітекtonіки. Реалізація художнього змісту в архітекtonічній та композиційній організації.

Поняття хронотопу. Реальний та художній час. Антиномія “час твору – час читача” та шляхи її художнього розв’язання. Модифікації художнього часу.

Заголовок художнього тексту: ознаки, типи та функції.

Ключові слова художнього тексту.

Епіграф та його функції.

Ремарки в тексті драми.

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ З ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ ЛІТЕРАТУРНОЇ ТВОРЧОСТІ

1. Класифікація мистецтв. Література як мистецтво слова.
2. Поезія як тип словесно-художньої творчості. Фольклорна й літературна поезія.
3. Проза як тип словесно-художньої творчості. Утвердження прози у світовому літературному процесі.
4. Художній образ як форма буття мистецького твору. Художній образ у літературі.
5. “План автора” і “план героя” в літературному творі. Типи “стосунків” між автором і героєм (за М.Бахтіним).
6. Літературознавчі дефініції *герой, персонаж, тип, прототип, антигерой*.
7. Категорії автора й читача як позатекстові реалії.
8. Постмодерністська концепція “смерті автора” та її втілення в художній практиці.
9. Психологічні підвалини літературної творчості (за І.Франком).
10. Співвідношення раціоналістичного й підсвідомого в процесі мистецького творення (за Є.Маланюком).
11. Авторське світовідчуття, світорозуміння й світогляд, їх втілення в художньому творі.
12. Літературний процес. Зовнішні й внутрішні фактори розвитку літератури.
13. Внутрішні фактори розвитку літератури (художні взаємовпливи).
14. Наслідування, пародіювання, епігонство (їх відмінності та межі).
15. Стилїстичні й змістові функції цитування в художньому творі.
16. Репродукція, парафраза, варіація як способи освоєння чужого художнього матеріалу й творення нової естетичної якості.
17. Суперництво, концентрація й розпорошення в літературному процесі.
18. Багатозначність терміну *стиль* в сучасному літературознавстві.
19. Співвідношення понять *літературний напрям, течія, художній метод*.
20. Лірика як рід літератури.
21. Ліричний герой.
22. Автопсихологічна і рольова лірика.
23. Межі авторської суб’єктивності в ліричному творі.
24. Проблема жанрового поділу лірики.
25. Версифікація як літературознавча дисципліна.
26. Поняття метру й ритму у віршознавстві.
27. Системи віршування (загальна характеристика).
28. Силабічна система віршування.
29. Силабо-тонічна система віршування.
30. Перехідні метричні форми від силабо-тоніки до чистої тоніки (дольник, тактовик). Тонічна система віршування.

31. Фонічний рівень організації поетичного тексту.
32. Строфіка як розділ віршознавства.
33. Строфа та її ознаки (за І. Качуровським).
34. Прості строфи.
35. Канонічні строфи.
36. Сонет як найпопулярніша канонічна строфа.
37. “Вільні” сонети (модифікації сонетної форми).
38. Рефренні строфічні форми.
39. Екзотична строфіка.
40. Вільний вірш.
41. Родові ознаки епосу.
42. Походження терміну “епос”. Народний епос як прообраз літературного роду.
43. Система епічних жанрів.
44. Епопея і роман.
45. Жанрові модифікації роману.
46. Повість: особливості жанру.
47. Малі прозові жанри.
48. Новела: жанрові характеристики.
49. Художньо-публіцистичні жанри.
50. Сюжет і фабула літературного твору.
51. Типи сюжетних зв'язків у літературному творі.
52. Герой, образ-персонаж, тип.
53. Принципи моделювання образу персонажа.
54. Мовлення персонажа як його провідна характеристика.
55. Драма як літературний рід.
56. Драматичні жанри.
57. Три гатунки художнього матеріалу (за І. Качуровським)
58. “Естетика потворного”: виміри та історія поняття.
59. Структура художнього образу. Мікро- та макрообрази.
60. Понятійний та образний виклад. “Іконічна порожнеча” (за Б. Ярхо).
61. Художній твір як цілість.
62. Мотив: літературознавчі різночитання.
63. Сюжет та фабула літературного твору.
64. Поняття пафосу та емоційної тональності.
65. Види комічного та шляхи їх художнього втілення.
66. Композиція й архітектоніка літературного твору.
67. Чинники композиції літературного твору.
68. Художня деталізація. “Композиція деталей” та її значення в структурі літературного твору.
69. Часопросторова організація літературного твору.
70. Реальний та художній час.
71. Темпоральні моделі в історії літератури.
72. Позаконтекстуальні елементи літературного твору: загальний огляд; функції.

73. Художні та смислові функції епіграфу, заголовку, підзаголовку.
 74. Види інтертекстуальних зв'язків (за Ж.Женнетом)
 75. Інтертекстуальність як ознака постмодерністської естетики.
 74. Методика побудови сюжету.
 75. Типи сюжетних зв'язків, їх комбінування.
 76. Псевдонім, авторська маска.
 77. Прототип, моделювання образу персонажа на його основі.

Зразок практичного завдання

Випускник повинен засвідчити уміння застосовувати набуті знання на практиці, продемонструвати сформованість фахових компетенцій – літературознавчої, мовленнєвої, творчої, аналітичної, спираючись на знання з фахових дисциплін, а також досвід, набутий під час проходження практики зі спеціалізації. Третє завдання в екзаменаційному білеті – написання творчої роботи – есе за однією з трьох запропонованих тем.

Приклад:

Напишіть есе на одну із запропонованих тем:

«Якщо в людини з'являється можливість вести незвичайне життя, вона не має права від неї відмовитися».

Жак-Ів Кусто

«На руці, яка дарує троянди, завжди залишиться їх аромат».

Китайське прислів'я

«Людяність – це Всесвітній Бог»

Іван Миколайчук

Розділ 3. Організація діагностики якості підготовки

Порядок створення і робота екзаменаційної комісії

Екзаменаційна комісія створюється щорічно для проведення атестації – комплексних екзаменів і захисту кваліфікаційних робіт та діє протягом календарного року як єдина для денної, заочної форм навчання та екстернату з кожної спеціальності.

До складу комісії входять викладачі випускаючих та профільних кафедр, провідні фахівці. Персональний склад ЕК затверджується ректором не пізніше ніж за місяць до початку роботи.

Графік роботи комісії затверджується ректором.

Захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні ЕК за участю не менше половини її складу при обов'язковій присутності голови.

Регламент засідань ЕК встановлює її голова.

Рішення ЕК про оцінку кваліфікаційної роботи, а також про присвоєння

випускнику освітнього рівня та кваліфікації, видачу йому документа про освіту і кваліфікацію приймається на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. Голос голови ЕК є вирішальним при однаковій кількості голосів.

Засідання ЕК протоколюються. У протоколи вносяться:

- оцінки складання комплексного кваліфікаційного екзамену;
- оцінка захисту кваліфікаційної роботи;
- запитання до випускника з боку членів та голови ЕК;
- окремі думки членів ЕК;
- здобуті освітній рівень і кваліфікація;
- назва документа про освіту і кваліфікацію (з відзнакою чи без відзнаки), який видається випускнику;
- інші відомості.

Протоколи підписують голова та члени ЕК, які брали участь у засіданні. Результати захисту кваліфікаційних робіт визначаються оцінками "відмінно", "добре", "задовільно" та "незадовільно" та **оцінки за 100-бальною** системою ECTS та оголошуються того ж дня після оформлення протоколів засідання ЕК.

У випадках, коли захист кваліфікаційної роботи визначається незадовільним, ЕК встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену випускаючою кафедрою.

Студент, який не захистив кваліфікаційну роботу, допускається до повторного захисту не менше ніж через рік протягом трьох років.

Після закінчення роботи ЕК голова складає звіт та подає його до навчального відділу. У звіті аналізується актуальність тематики, якість виконання кваліфікаційних робіт, уміння випускників застосовувати знання при вирішенні виробничих проблемних ситуацій, недоліки в підготовці, рекомендації щодо вдосконалення навчального процесу.

Звіти голів ЕК і результати комплексної атестації обговорюються на засіданні ради Інституту.

Розділ 4. Критерії оцінювання якості підготовки

Професійна підготовка фахівця – це формування розвиненої, компетентної, творчої особистості, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості на основі удосконалення змісту й технологій навчання студента. На комплексну атестацію винесено основні

питання з фахових дисциплін спеціалізації «Літературна творчість», що дасть змогу перевірити стан випускників, виявити їхнє вміння самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися у швидкому потоці наукової інформації з питань літературознавства, теорії і практики літературної творчості.

При узагальненні оцінювання відповідей на екзамені члени комісії користуються такими вимогами й критеріями:

КРИТЕРІЇ ТА НОРМИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Випускники освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» (денна форма навчання) напряму підготовки 6.020303 Філологія (українська мова і література) **повинні:**

- мати високий рівень професійної підготовки, глибокі знання з курсу «Теорія і практика літературної творчості»;
- володіти термінологічним апаратом літературознавства, а також навичками комплексного аналізу художнього тексту;
- знати проблеми вивчення літературних напрямів, стилів, системи художніх образів і жанрів, сюжетно-композиційних особливостей творів, засобів художньої виразності;
- уміти застосовувати одержані знання для вирішення поставлених завдань;
- застосовувати на практиці отримані теоретичні знання, передусім під час роботи над власним твором (есе).

При узагальненні оцінювання відповідей на члени комісії користуються такими вимогами й критеріями:

Підсумкова кількість балів (max – 100)	За національною шкалою	Оцінк а за шкалою ECTS	Критерії оцінювання
90-100	відмінно	A	Отримує студент, який демонструє: <ul style="list-style-type: none"> – чітке знання жанрових форм, вміння співвідносити типологічно схожі явища української літератури та зарубіжних літератур; – термінологічно точне знання літературознавчих понять, їх правильне застосування; – демонструє здатність

			до аналітичного осмислення набутих знань, ілюструє теоретичні положення багатим літературним матеріалом; – під час виконання творчого завдання оригінально підходить до розкриття теми, виявляє високий рівень володіння художньою мовою, її засобами й прийомами; – високий рівень культури мовлення.
82-89 75-81	добре добре	В С	– уміння проводити порівняльний аналіз літературних явищ недостатні; – вміння дати розгорнуту логічну відповідь, але бракує чіткої аргументації, мають місце мовні огріхи; – практичні навички поступаються теоретичній та методичній підготовці; – домінує репродуктивний тип відповіді.
66-74 60-65	задовільно задовільно	Д Е	– неточності у знаннях, відсутність вмінь оцінювати факти та явища літературного характеру; – слабкі навички самостійного аналізу теоретичних, практичних проблем, запропонованих студенту; – задовільні навички ведення наукової дискусії; – відповідь неповна, основні положення слабо аргументовані, допущені мовні

			помилки.
35-59	незадовільно з правом повторного складання при поновленні	FX	– слабкі знання змісту курсу; – поверхова відповідь, наявність грубих помилок у фактичному матеріалі, мова бідна, невиразна; – творче завдання виконане на низькому рівні, тема не розкрита.

Набуті знання та вміння оцінюються за **критеріями**:

За кожне теоретичне питання випускник може максимально отримати 30 балів, за практичне – 40 балів.

Перше питання стосується певної проблеми курсів теорії і практики літературної творчості, теорії літературного процесу, проблем жанрології. Оцінка знань випускників з дисциплін є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення зазначених курсів, а також під час проходження практик зі спеціалізації.

25-30 балів – випускник дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми, демонструє знання загальних характеристик творчого процесу, специфічних особливостей термінологічного апарату, складових літературного процесу та теорії поезики, а також спроможність мислити нестандартно, використовувати адекватні технології та моделі на підтвердження власних думок, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу, аналізувати глобальні процеси з точки зору їх ефективності, якості, суспільної значимості, давати об'єктивну оцінку творчим здобуткам українських письменників. Випускник вільно оперує літературознавчою термінологією, формує цілісні концепції осмислення літературних явищ.

20-24 бали – випускник правильно і майже в достатньому обсязі дає відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з дисциплін, демонструє розуміння специфічної структури художніх текстів, аналізує її та володіє термінологічним та понятійним апаратом, обізнаний із основними методами і прийомами навчання української мови.

15-19 балів – випускник недостатньо орієнтується в матеріалі, поверхово сприймає основні етапи розвитку української літератури та основні категорії теорії літератури, не завжди може самостійно виявити специфіку художніх

текстів.

1-14 балів – випускник не може викласти зміст питання, погано орієнтується у навчальному матеріалі, не вміє на належному рівні оперувати термінологічним та понятійним апаратом. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні помилки. Висловлювання студента «бідне», спрощене, містить 7 мовленнєвих огріхів.

Друге питання стосується певної проблеми поетики, структури художнього тексту, типології стилів і форм. Оцінка знань випускників з дисциплін є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення зазначених курсів, а також під час проходження практик зі спеціалізації.

25-30 балів – студент вільно і повно володіє фактичним матеріалом щодо історико-літературного та мистецького розвитку, демонструє розуміння специфічних особливостей термінологічного апарату та прийомів конкретних методів, систему жанрів і стилів у літературному процесі. Випускник усвідомлює стадіальність літературно-мистецького розвитку. При відповіді студент не допускає фактичних і мовленнєвих помилок.

20-24 бали – студент засвідчує високий рівень осмислення вивченого, спроможний логічно, аргументовано, чітко, точно і вільно висловлювати власні думки, не допускає фактичних помилок. Випускник володіє термінологічним та понятійним апаратом літературознавства.

Спостерігається уміння коментувати історичні явища, встановлювати системні зв'язки. Мовлення чітке, логічне, хоча допускаються незначні мовленнєві помилки.

15-19 балів – студент досить послідовно і логічно відтворює матеріал, проте не може обґрунтувати висловлені думки з теорії і практики літературної творчості, проявляє поверховість суджень, не вміє пояснити суті конкретних історичних явищ та процесів, не може самостійно визначити специфіку жанрів і стилів, неточно визначає причини та наслідки окремих історичних фактів; відповідає на більшість запитань, що конкретизують відповідь; може навести окремі завчені приклади, проте не завжди точно. У відповіді допускає до 4-х фактичних, 5-ти мовленнєвих помилок.

1-14 балів – відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення, студент допускає істотні помилки у викладенні матеріалу, не володіє літературознавчою термінологією, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні, називаючи окремі факти. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні помилки. Висловлювання студента «бідне», спрощене, містить сім мовленнєвих огріхів.

Третє – практичне завдання.

30-40 балів виставляється за те, що:

випускник виявляє творчий підхід до вивченого; засвідчує ознаки самостійної життєвої позиції, оцінюючи нові факти, явища, погляди; при

відповіді не допускає фактичних і мовленнєвих помилок.

19-29 балів виставляється за те, що:

випускник недостатньо орієнтується в матеріалі, поверхово сприймає основні етапи розвитку української літератури, не завжди може самостійно виявити специфіку художніх текстів.

1-18 балів виставляється за те, що:

відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення; допускаються грубі фактичні помилки; висловлення «бідне», спрощене, містить понад сім мовленнєвих огріхів.

При оцінюванні відповіді студента члени екзаменаційної комісії керуються такими критеріями:

- правильність, змістовність, аргументованість відповідей;
- уміння проілюструвати теоретичний матеріал власними прикладами;
- творчий підхід до виконання завдань;
- уміння застосувати теоретичні знання з різних дисциплін для розв'язання практичних завдань;
- уміння самостійно зробити висновки з наведених фактів;
- володіння нормами літературної мови і культури усної відповіді.

Розділ 5. Методичне забезпечення кваліфікаційного іспиту

Методичні матеріали мають забезпечити самостійну роботу студента з підготовки до кваліфікаційного іспиту

Методичні матеріали розробляються випусковою кафедрою, розглядаються і затверджуються вченою радою Інституту.

Методичні рекомендації щодо самостійної роботи підготовки студента до кваліфікаційного іспиту подаються за наступною структурою:

- методичні рекомендації до складання комплексного кваліфікаційного екзамену.

Документи про освіту та кваліфікацію

Здобувачі освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”, які успішно пройшли атестацію, отримують диплом про здобуття відповідного рівня вищої освіти за відповідним напрямом підготовки та кваліфікації бакалавра.

Студентам, які мають не менше 75% відмінних оцінок з усіх навчальних дисциплін і практичної підготовки, оцінки "добре" з інших дисциплін та оцінки "відмінно" за результатами атестації, видається диплом з відзнакою.

Студенти, які отримали незадовільну оцінку при складанні комплексного екзамену або при захисті кваліфікаційної (бакалаврської) роботи, відраховуються з Університету та одержують академічні довідки.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Бахтин М.М. Литературно-критические статьи. – М., 1986.
2. Вольф Ю. Школа литературного мастерства. – М.: АНФ, 2012. – 383с.
3. Вступ до літературознавства: Хрестоматія // Упоряд. Н.І. Бернадська. – К., 1995.
4. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К., 2008.
5. Жирмунский В. Теория литературы. Поэтика. Стилистика. – Ленинград, 1977.
6. Качуровський І. Метрика. – К., 1994.
7. Качуровський І. Строфіка. – К., 1994.
8. Качуровський І. Фоніка. – К., 1994.
9. Книга для автора, редактора, видавця – К., 2010.
10. Лотман Ю.М. Анализ поэтического текста. – Ленинград, 1972.
11. Наєнко Михайло. Інтим письменницької праці. – К.: Педагогічна преса, 2003. – 278с.
11. Парандовский Ян. Алхимия слова. – М.: Правда, 1990. – 653с.
12. Семенюк Г.Ф., Гуляк А.Б., Бондарева О.Є. Версифікація: теорія і практика віршування. – К., 2008.
13. Ткаченко А.О. Мистецтво слова: Вступ до теорії літератури. – К., 2002.

Додаткова

14. Андрухович Юрій. Постмодернізм – не напрям, не течія, не мода // Слово і час. 1999. №3.
15. Арнаудов М. Психология литературного творчества. – М., 1980.
16. Борев Ю.Б. Художественный процесс (проблемы теории и методологии) // Методология анализа литературного процесса. – М., 1989.
17. Веселовский. А.Н. Историческая поэтика. – М., 1980.
18. Виноградов В.В. Стилистика. Теория поэтической речи. Поэтика. – М., 1963.
19. Денисова Т. Феномен постмодернізму: контури й орієнтири // Слово і час. 1995. №2.
20. Качуровський Ігор. Генерика і архітектоніка. Т.2. – К., 2008.
21. Лотман Ю.М. Анализ поэтического текста. – Ленинград, 1972.
22. Наєнко М. Українське літературознавство: Школи, напрями, течії. – К., 1997.
23. Наєнко М. Інтим письменницької праці. – К., 2003.
24. Потебня А.А. Теоретическая поэтика. – М., 1990.
25. Сакулин П.Н. Филология и культурология. – М., 1990.
26. Соколов А.Н. Теория стиля. – М., 1986.
27. Сидоренко Г.К. Як читати і розуміти художній твір. – К., 1988.
28. Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. – Львів, 1996.

29. Тынянов Ю. Литературный факт. – М., 1993.
30. Фролова К.П. Цікаве літературознавство. – К., 1991.
- 31.** Якобсон Р. Работы по поэтике. – М., 1987.